

Zas Latweefchu draugs.

1844. 24 Februar.

8ta lappa.

J a u n a s s i n a a s.

Is Pehterburges. Wologdaes gubbermentē dšihwo semneeks, wahrda Kirila Trifanow; tam jau 1841mā gaddā nahzahs, weenu no faweem dehleem doht ne kruhschōs, un wiensch artt jau lihds ar wisseem faweem tschetreem dehleem bija gabjis us pilssehtu un pee rekrushchu teefas, weenu no winneem nodohs. Bet tur atraddahs, ka trim no winneem tahdas wainas pee meefahm bija, ka teefa winnus ne warreja peeneme, un zettortajs, Leonti wahrda, atkal bija pahr mas no auguma, ka artt tā patt ne tiffe peenemts, un ka tadeht zittam fainneekam faws dehs bija ja-dohd winna weetā. Zits zilweks laikam buhtu preezajees, us tahdu wihs pa wissam walkā nahkt no kara deenesta; bet tas gohda-wihrs Trifanow un winna dehs dohmoja zittadi. Kad pehrnaja gaddā atkal nehme rekrushchus no tahs paschas gubbermentes, tad atnahze tehws lihds ar fawu dehtu Leonti pee teefas, un luhdse, lai jel pee pascha augsti zeeniga Keisera isluhdsoht to schehlastibu, scho winna dehtu, kaut gan drufzin pahr masu no auguma, tatschu scho reis eewemt kara deenestā, un tā winnam to gohdu atwehleht, fawam Keiseram kalpoht. — Kad ministera-kungs scho luhgschanu zeenigam Keiseram neffe preekschā, tad schis schehligā prahta pawehleja: lai peenemm to semneeka dehtu Leonti par rekruti, tā, ka wiensch pats gribb, bet lai winnu tuhlin suhta pee weena no gwardies-pulkeem, un winnam itt kā par algu preeksch winna labba prahta, 50 rublus sudr. us winna wahrdu eeelē spahr-kasti jeb krahschanas lahdi, us pawaitroschanu, tā ka winnam schi nauda, peeaugsti fawā laikā, kad wiensch dabbuhs atstauku un ees us mahjahm, nahktu rohkā. Bet winna tehvam Keisers irr dahwinajis sudraba gohda-sihmi, ar raibu banti pee kruhs nehfamū, un turklast irr pawehlejis, lai awihses fluddina pa wissu semmi, ko schee abbi gohda-wihri labba effoht darrijuschi. (G. E.)

Is Olonezges gubbermentes, dsittā Kreewu semmē. Tai pilssehtā, ko fawz Kargopel, nopirke scho seemu 13tā Dezember weens semneeks, Andreijan Ulsjanow wahrda, 8 puddus siwju no zitta semneeka un aisbrauze no pilssehtas, kaut gan schim wehl ne bija makfajis. Bet schis, labbi sinnadams, fur winnu dabbuht rohkā, gabje pee teefas un winnu apfuhdseja. Tē Ulsjanow pa wissam leedse, ka winnam effoht parahda; bet beidsoht, kad teefneeks winnu pamahzija, gan artt telze, ka effoht gattams, pahrdewejam ohtru reis aismakfahs, kad schis teefas preekschā swehretu, ka lai Deews winnu taifa neredsiu, ja to naudu nemmoht ar netaisnibu.

Vahrdewejs, taifnibas afsinnadamees, usnehmahs tà swehrecht, bet Ulianow, winnam to naudu ismaksadams, besdeewigâ prahâ arri swehreja, fazzidams: Lai Deews man tà patt atnemm gaisminu, ja es schim wihram taggad ne aismaksaju ohtru reisi! — Lai paschâ deenâ aisbrauze us zittu pilssehtinu, tur far was siws pahrdoh. Bet wehl pa zellu brauzoh, winnam ozzis sahje sahpeht un abbahm gaisminas peetruht, tà, ka winsch ne jaudaja tahlafi brauft. Eelfsch tahdahn behdahm winnu atradde tas pats semneeks, ar kurre winnam tas striedrusch bijs, un tas winnu wedde us winna dsimteni, fur winsch sawa mahzitaja an dauds tauschu preekschâ ar gauschahm affarahm sawu grehku isfuhdeja, ka nepateesi effoh swehreis, bet ka winna prettineeks runnais taifnibu.

Is Mohilewes gubbermentes. Tur pa Janwar-mehnesi atfal irr dauds nelaimes notifikuschas zaur trakkeem wilkeem. Septin werstes tah no Mohilewes pilssehtas, tai zeemâ Polikowitsche, eewihlahs 17tâ Janw. pulksten' 5 no rihca weens wills un fakohde 19 semneeku laudis, kas zitti wihri, zitti seewas, — un 5 karr-wihrus no ta jehgera pulka, kas tur taggad stahw kohrteli. Peez no scheem semneekeem un 1 no scheem karr-wihreem irr jau tik wahji, ka dokteri wairs ne tijz, ka winni dshiwotaji buhschoht. Weenam norahwe traks swehrs galwas ahdu lihds ar matteem, ohtram saplehse waigu un rohkas, trescham isfritte sohbu wirfsmakri, un zettortam kohde peeri zaur lihds smadsenehm. Eelfsch weena semneeka mahjahm winsch eenahje istabâ un fakohde wiffus zilwekus, kas tur bija eelfschâ. Us zitta semneeka sehtas winsch fakohde weenu sirgu un 3 funkus. Un tas wifs notiffe, kad wehl bija tumfch. Bet tuhlin arri jau fazehlahs zitti eedshiwotaji, un dewahs meschâ, raudsiht woi to ne warroht dabbuht rohkâ. Weens saldats winnam gan schohkli fashkehle ar zirri, un diwi ir sawas plintes isfahawe us winnu, bet winsch tatschu aisbehdse. Kad faule jau bija usreetejuse, tad apnehmahs weens no puffatstauka saldteem, wahrdâ Semen Larionow, ar zirri rohkâ weens pats meschâ eet, to swehru usmekleht, lai tas ne nahktu ohtru reis' un no jauna darritu nelaimi. Ne jif tah winna pehdas dsinnis, winnu arri drihs usgahje. Lik ko swehrs to saldatu eerahdshija, sehje winnam pretti, zehlahs stahwus winnam eekohst waigâ, bet drohfsch-firdigs saldats tam ar weenu paschu zirteni fashkehle galwu diwâs puffes. — Tanni deenâ preeksch schahs nelaimes, tas bija 16tâ Janw., tà patt ap pulksten' 5 no rihca, usfritte zits traks wills, tai meestâ Zerkowitscha 19 werstes no Mohilewes, weenam teefneekam, kas gahje us brankushi, un tam zeeti eekohde kreisâ rohkâ. Bet drohfschs wihrs kahwe sawu rohku walkâ, fahere ar abbahm rohkahm swehru pee aufim un sahje ar skannigu balsi pehz palihga faukt. Saffrehje arri labba teefa tauschu un nokahwe willu us wretas. Waldischanas teefas ne ween irr gahdajuschas, ka dokteri teem eewainoteem ahtrumâ nahje palihgâ, bet arri pawehlejuschas, lai wiffi semmes eedshiwotaji jel dohdahs pa sawahm mallahm tohe willkus isdeldeht. Bes tam irr semneekeem zeeti peeteikts, lai bes zirra jeb zitta tahda eerohfscha ne eij no mahjahm. Sohlija arri 7 rubtus f. katram zilwekam ismaksah, kas tur weenu willku noschautu.

Is Schweizeru semmes. Arri tur zaur to pulku sneegu dauds nelaimes notifikuschas. Sant-Gallenes aprinki pee ta zeema Umden 15tâ Janwar

ap puffedenu nowahrtijahs warrens kuppens no augsta kalna un rašwe 2 mahjas leišā, žaur ko 2 behrni tikke fatreekti. Ohtrajs kuppens nonahje pulksten 9 wakkara, fatreeze labbu teesu mahju, un peepildeja wissu leišu ar namma druppeem, ar molku un sneegu. Diwi leeli žilweki un weens behrns tur gallu atradduschi. No wisseem lohpeem, kas tikke ašbehrti, irr tik 8 gabbali isglahbri. Pa wissam irr fatreekti 10 schēuhni, 5 nammi, weena sudmalla un weena smeħde. Arri trihs žilwekus usgahje sneegā fatreektus un 14 lohpus. Wehl mekle 2 žilwekus, kuru meefas eefsch sneega wehl ne atradde.

U s i a.

Dewitapadesnita sinna.

(Tahs ihfas sinnas par muhsu pasauli jeb semmi 72trajs gabbals.)

Ost-India, jeb Ost-Indjeru semme. Schi semme irr diwi leelas puffallas. To pirmu fauz Preeksch-Indiu un to ohtru Pakkat-Indiu. Abbas puffallas kohpā tik leelas, kā Eiropas Kreewu-semme, jeb kā pufse no wissas Eiropas, jo tahm 100,000 lauka juħdsu leelums, un tauschu staitis tur wairak, ne kā 150 millionu. — Preeksch-India. Tai paschat seemeli Tibete, rihta-puffe Pakkat-India un Bengatu juħras, liħlums, deenas-widdu Indias-juħra un wakkara-malla Araberu juħra un Perseru semme. Schi puff-falla 60,000 lauku juħdsu leela, un eedšiwotaji schē irr wairak ne kā 130 millioni. Semme daschada. Paschā seemeli tee augstee Tibetaneru- jeb Imahljajas-kalni. Schee kalni paleek, jo wairak us deenas-widdus puffi, jo semmaki. Pee scheem, kur jau it semmi palikufchi, klajums, kas 5 liħds 6 juħdsu plats, un kas pirs un dumbaina semme, un kur leeli un beesi meschi. Schinni streħki ne weens žilweks ne dšiw, nelabbas gaisas deħt, kas tahds nelabs, ka arri tee, kas tur turumā miht, un kur tas gais tik nikns naw, neweffeli laudis irr; bet breesmigu sweħru un tšufku tur pulks. — Pee schahs purra-semmes klaktu, us deenas-widdus puffi, irr wissu brangaka semme, kur lauki ar kohti bagga-teem augteem un pulks apzeemu un leelu pilseħtu. Schē wissur laudis dšiw, un schee muddigi pee wisseem darbeem. Pee scha teizama semmes gabbala klaktu irr wakkara-puffe, pee Perseru rohbescheem, wairak ne kā 80 juħdsu plattumā, un 100 juħdsu garumā, faufs smilfschu-tufneffis, kur tik, itt kā fallas juħrā, kahdi labbi semmes-gabbali. Juħemalla, wakkara puffe, pee Araberu-juħras, kuru juħemalli Malabar fauz, irr 6 liħds 14 juħdsu plattumā smilfschaina. Pee scha streħka pa kalni, kur labba baggata semme; tad kalni, un tā, ka kalns pee kalna; tad semme, kur kalni un klajumi, bet kur klajumi wairak, ne kā werstes augstumā, augstaki ne kā juħemalla. Schahda semme, kur kalni un tahdi klajumi, irr paschā puff-fallas widdus-streħki. Us ohtru juħemallas puffi semme jo tablaku jo semmaka paleek. Schi ohtra juħemalla, kas pee Bengalas-juħras, liħkuma, un ko Koromandel fauz, irr klaja un flkta semme. — Leelakas straumes schinni puff-fallā irr Ganges un Indus. Ganges starp abbaħm puff-fallahm, no Tibetaneru kalneem nahkusi, Bengales juħras-

liškumá eestreen; un Indus, kas gare Perseru rohbescheem tekk, eegahschahs Ara-
beu-juhra. Ganges straume Indjereem tohti swehta, un jo tuwaku pee awoscheem,
no kurreem zekahs, jo swehtaka. Da wissu semmi apfahrt winnas uhdeni wedd, un
taudis to plrk, dohmadami, ka tas leelu labbumu padarra, kad to woi dserr, woi ar
to masgajahs. Daschás swehtku, deenás dauds fimts tuhstoschi no wiffas Indias,
semmes pee Ganges atnahk, un sché eefahpj un peld un masgajahs. — Gais waffa-
ras laiká daschás mallás tohti karsts, bet zittós laikós, kur klajumi, misllgs. See-
meli seemas-laiká gan arri kahds aufstums, bet sneegu un leddu zittur ne kur ne reds,
kà tif us ihsten augsteem kalneem. Brihnums isleekahs, kà tas ar flapjumu un fau-
sumu schinni semmè. Puff-gadda irr flapjums un puff-gadda faufums, un tà prohti:
kad Malabara juhmallas puffè flapjais laiks, tad Koromandees mallá faufums; un
atkal, kad tur flapjums, tad sché faufums. Tas nahk no diwi wehjeem, no kurreem
kats gan drihs weenu puff-gaddu puhsch; weens irr launaga wehisch, un tas irr no
Maijas eefahkuma lihds Oktobera galla; un wiffá tanni puff-gaddá Malabares-puffè
lectus; ohtrs irr rihta-wehisch un tas ohtrá puff-gaddá, un tad Koromandees srehki
flapfch laiks. Kad lectus laiks, tad daschu reisi tahds warrens lectus, ka wifs pah-
pluhst, un daschureisi tahda wehtra un tahds pehrkons, kà pee mums ne kad.

.....8.

(7tai un 8tai lappai pawaddons no wessela bohgena, kur atrohahs: Apzerreschanas
pah teem septineem wahrdeem, ko Jesus Kristus pee krusa irr fazzjis. Dhtra nobakka.)

Sinna, zil naudas 23 Februar: mehn. deená 1844 eefsch Rihges makfaja
par daschahm prezzehm.

Par	Makfaja:	Subr.		Par	Makfaja:	Subr.	
		naudá.	Rb. R.			naudá.	Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	30	1	pohdu (20 mahrzineem) wafku	6	50
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	—	—	tabaka = = = = =	—	80
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2	10	—	sweesta = = = = =	2	50
—	ausu = = = = =	—	70	—	dseltes = = = = =	—	75
—	firnu = = = = =	1	50	—	linnu, frohna = = = = =	1	20
—	rupju rudsu. miltu = = = = =	1	35	—	— brakka = = = = =	1	—
—	bihdeletu rudsu. miltu = = = = =	1	95	—	kannepu = = = = =	1	—
—	bihdeletu kweeschu. miltu = = = = =	2	60	—	schéihru appinu = = = = =	2	—
—	meeschu. putraimu = = = = =	1	35	—	neschíhtu jeb prezzes appinu	1	20
—	eefala = = = = =	1	—	—	muzzu silku. egku muzzá = = = = =	8	50
—	linnu. fehklas = = = = =	2	1½	—	— lassdu muzzá = = = = =	8	25
—	kannepu. fehklas = = = = =	1	40	—	— smalkas fahls = = = = =	4	—
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	4	50	—	rupjas daltas fahls = = = = =	4	25
barrotu	wehischu galku, pa pohdu = = =	1	—	—	wahiti brandwihna, puffdegga = = = = =	6	50
				—	— — — — —	7	75

1. Brihw drilleht. No Widssemes General-gubernementes pusses: Dr. C. E. Napierofy.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 7 un 8.

17 un 24 Februar 1844.

A p z e r e s c h a n a s

pahr teem septineem Jesus Kristus wahrdeem jeh runnaschanahm
pee krusa.

o h t r a n o d a k t a .

Zettorta Jesus runnaschana pee krusa:

»Eli, Eli, lama sabaktani? tas irr: mans Deews, mans Deews,
kapeh3 tu man effi atstahjis?»

Matt. 27, 45—49. Ap to festu stundu tappe tumfch pahr wissu to semmi, lihds dewitai stundai. Bet ap to dewitu stundu Jesus brehze leclá brehlschaná un fazzija: »Eli, Eli, lama sabaktani?» tas irr: mans Deews, mans Deews, kapeh3 tu man effi atstahjis? Bet zitti no teem, kas tur stahweja, kad tee to dsirdeja, fazzija: schis sauz to Eliasu. Un weens no teem drihs notezzeja, un weenu swammi nehme, un to pildija ar ettiki, un to lilke us weenu needru, un winnu dsirdinaja. Bet tee zitti fazzija: gaidi, luhlosim, arrig Elias nahks, un winnu pestih3.

1. Lai mahzamees: Ko Kristus ar scheem wahrdeem gribbeja fazzih3: »mans Deews, kapeh3 tu man effi atstahjis?» — Ká mums buhs saprast schohs wahrdu3? — Warren' grehta bija ta mohku-pilna nahwe muhsu pesticajam; ne-istezjams ruhks winna zeefchanas bitteris, ko tam bija dsier. Starp debbes un semmes pakahrts, winsch zeete pee wisseem meefas lohzekleem nahwigas sahpes. Trihs stundas winsch jau preeksch puffedeenas ar zaururbrahm rohlahm un kahjahm dauds affiuu bij islehjis, tahs dsihlas un stilbas winna rohku zaur to nokahrdamu meefu bija pahreeku issteeptas; winna muggurs wehl bija jehs no fitteneem un schautifchanas; winna galwa zaur ehrlschku frohni zaurdurta; tá winnam ar breefmitgahm sahpehm uskritte wahschu-drudsis. Eelsch rahdahm leelahm mohlahm winsch jau pee krusa-stabba bija farrajees lihds puffedeenai. Deenas-widdus karstums winnu pee ta arri wehl speede. Muhsu mihtajs Jesus tur farrajahs atstahs no wisseem saweem raddeem un draugeem. Winna eenaidneeku pulks wehl waitroja winna mohkas zaur apmehdsichanu un offeem, kaitinadameem wahrdeem, jo winneem ne bija ne kahda opschehsfchana pahr winnu. Jesus draugi bij apflehpuschees, mahte un draugs Zahnis ne warreja ilgal winna mohkas uskattih3, un arri wairs ne warreja palihdsch3. Jesus teem jau bij fazzijis: »ar Deewu!» Tad nu wehl turflah3 »ap to festu stundu (tas bija paschá puffedeená) palilke tumfch pahr wissu to semme lihds dewitai stundai« (pulksten trihs peh3 puffedeenas), »ta semme sah3e trih3eht, zitti akmina kalni faplihsfe,« teem laudim Golgata leelas isbailes usnah3e, tee schigli dewahs us mahjahm. Sché bija teefcham Deewa rohka un waldischana redsama. To briedi wiss notilke, ko jau ilgus gaddus Esaijas bija paredsejis; jo winsch irr rakstijis: (Es. 5, 30.) Tad taps ta semme usluhkora, bet raugi, tad buhs tumfiba, behdas, irr patci

gaifma taps aptumfchota.« To pafchu arri tas praweets Amos (nob. 8, 9.) papreefch irr fluddinajis: »tas notiks tai deenâ, falka tas Kungs, tad lifschu es to fauli deenâs-widdû noet, un aptumfchofchu to semmi pafchâ gaifmâ.« Pee teem praweefcheem wezza testameta lalkâ faules fpihdums bija kahda sîhne tahs Deewa schehlastibas, un faules aptumfchofchana kahda preefchsinna tahs taifnas Deewa atmakfashanas un fohdibas. — Kad muhsu pafaula taps atjaunota pastarâ teefas-deenâ, tad pehs Jesus wahrdeem (Luhf. 21, 25.) »sîhmes notiks pee faules, pee mehnes un pee swaigsnehm.« — Kad Jesus bija dsimmis, tad tumfchâ nakti ta Kunga spohschums arspihdeja (Luhf. 2, 9.); — bet pee Jesus mirshanas »pafchâ puffdeenâ palikke tumfch.« (Matt. 27, 45.) Woi ta ne bija wehrâ leekama debbes sîhme? — Tas Deewa dehs pats zeete flufs (kamehr ta leela tumfiba pastahweja) trihs garras mohku-stundas: Pulksten trihs pehs puffdeenâs Jesus brehze leelâ brehlfchana: »Eli, Eli, lama sabaktani? tas irr: mans Deews, mans Deews, kapehs tu man effi atstahjis? — Tapesh tas Apustuls Dahwils raksta: (Gal. 3, 13.) »Kristus muhs irr atpirzis no teem lahsteem tahs bauflibas, par mums weens lahsts tappis.« (2 Kor. 5, 21.) To to, kas no ne kahdeem grehkeem naw sinnajis, Deews preefch mums par grehzineeku irr darrijis, ta mehs eefch ta kluhtum ta Deewa taifniba. Tas praweets Efahjas pahr to papreefch fluddinaja: (Ef. 5, 5.) »Deefcham, wîsch nesse muhsu sehrgas, un uskrahwahs muhsu fahpes.« (6.) »Wîsch irr muhsu pahrfahpschana dehl eewalnohts, un muhsu apwainofchana dehl fagrauhts. Ta fohdiba gulk us wînnu, zaur fo mums meets nahf, un zaur wînna bruhzehm mehs effam dseedinati.«

Muhsu Kunga Jesus skanniga faulshana bija kahda uswarrefchanas brehlfchana; wînna wiffuleelaka zihnifchana nu bija beigta. Wîsch lihds pehdigam dshiwibas gallam zeeti turrejâhs pee fawa Debbes-tehwa; us wînnu ween Jesus ar stipru zerribu palahwahs. Schee wahrdi, fo wîsch ar leelu fleegschanu isfazzija, bija kehniha Dahwida wahrdi, kas 22 dseefmâ irr lassami, fo Dahwids, kâ paredsetajs, nahkamam pafaules pestitajam leel runnâht. — Jesus nu bija iszihnejis fawu nahwes zihnifchana; wîsch wehl fawus pehdigus dshiwibas speklus fanehme un tad fawus pehdigus wahrdu isfazzija; — »man flahpst«! »wîs nu irr peepildihes«! »Zehws, es pawehlu fawu garru eefch tawahm rohlahm«! — Schohs pehdigus wahrdu pee krusa wîsch pehzaki drihs, weenu pehs ohtru, isrunnaja, un tad fawu galwu nokahre un aismigge.

2. Ko fchi zettorta Jesus runnafchana ar tahdu stipru balfi padarrija pee teem, kas wehl Golgatâ to dsirdeja?

»Zitti no teem, kas tur wehl stahweja, kad tee fo dsirdeja, fazzija: fchis fauz Eliasu.« Tee pehs fawas Zuhdu-tizzibas fagaibija scho praweetu preefch Messiasa atnahlfchanas.« — Atkal zitti fazzija: luhkofim, wof Elias nahks, un wînnu pestih?« Schee zeetsirdigi zilweki nedf zaur to breefsmigu un bailligu wehtu, nedf zaur faules aptumfchofchana un semmes trihjeschana tappe baiditi, nedf arri pee Jesus leelahm mohlahm dabbuja schehligu prahtu; tee wehl turflah to apmehdija un to apfmehe.

Teem tizzigeem kristiteem zilwekeem schi zettorta Jesus runnafchana pee krussta dohd leelu eepreezinafchana. Schee wiinna wahrdi mums irr kahds dahrgs ewangeliums. Schee wahrdi mums atgreesigeem un tizzigeem zilwekeem dohd to preezigu un eepreezinadamu sinu, ka mehs zaur Jesu dahrgi effam pestici. Kristus, muhsu widdutajs, irr palizzis nabbags, ka mehs zaur wiinna nabbadsibu kluhtu baggati; winsch muhsu pahrkahpschana pehz irr eewainohts, un muhsu apwainofchana pehz irr fagraufts, ka mehs zaur wiinna bruhzehm captu dseedinati; — winsch, tas wiffu-fwehtakajs un wiffutaisnakajs, pee krussta ka kahds nolahdehts kaundarritajs (Gal. 3, 13.) tappe nonahwehts, ka mehs captu atpirkti no bauflibas lahsteem, zaur wiinna captu taisni un ka mums meers nahktu; ta winsch arri no Deewa irr atstahs kahdu brihdi, ka mehs captu ar Deewu falkhdinatati un faweenoti, un ka mums atgreesigeem un tizzigeem ne kad ne wajjadsetu schehloht, ka Deews muhs irr aismirfis un atstahjis. Labbi mums, un fwehtigi mehs effam, kas mehs zaur Kristu effam palikkusch Deewam paklaufigi! Deews muhs tad arridsan ne atstahj, kad no wiinna daschreis nogreeschamees un fawu Deewu pa brihscheem aismirstam. Winsch muhs grehzi-neekus aisweenu pawadda un mums eet pakkat, labpraht mums grihb palihdseht pee fwehtifchanas-darba. Winsch irr peetizzigs un mums allaschiu rahdahs schehligs; ja arri mehs wahjtizzigi daschreis schehlojamees: tas Kungs man irr atstahjis, tas Kungs man irr aismirfis. Deews us to atbild: (Ef. 49, 14. 15.) »Warr arridsan weena seewa fawu siddamu behrnu aismirst, ka wiinna ne afscheshlotohs pahr to dehtu fawas meefas? Ir jebfchu wiinna to aismirstu, tomehr es tewis ne aismirfifchu.« Deews muhs ne atstahj eeksch muhsu behdahm un geuhtibahm. (Dahw. ds. 68, 20.) Deews mums gan usleek nastu, bet winsch mums arri palihds to panest, un muhs no ta fawâ laikâ pesti. Zo leelakas un greuhtakas muhsu behdas irraid, jo suwak irr Deewa palihgs. Deews tohs fawejus arri paschâ nahwes stundâ ne atstahj, kureâ mums wifs ja-atstahj, jafchkerahs no raddeem, draugeem, no mantas un preekeem, fur tad arr' pascha muhsu meefa schê pakkat paleek. Welti muhsu raddi un draugi mishligi tad mahs apkohps; ne kahdas sahles tad mums wairs palihdsehs. Kahda teebchana, kahdas schauschallas tam zilwekam tad usnahktu, ja Deews to arr' atstahktu! — Bet to Deews ne darra; Kristus faweem tizzigeem un atgreesigeem draugeem par labbu isbailes, mohkas un firdsehstus irr iszeeris, ka winsch mums pee mirschanas pazemtu nahwes isbailes un ruhktumu. Arri wehl mirschanas stundâ muhsu mishkajs Jesus buhs muhsu aisstahwetajs, eepreezinatajs, paligs, muhsu wiffulabbakas preeksch-turramas brunnas prett nahwes spehku un dselloni. Tas ween zilwekeem ihstena nelaimo, kad tee pee fawas dshiwibas galla eekriht issamiffeschana, zaur to, ka tee fawu Deewu atstahj, un wiinna zaur Kristu dahwatu schehlastibu, pestifchana un fwehtifchana pastahwigi irr nizzinajufchi; turpretti atkal leela fwehtiba, fwehts meers un preeks mums zaur to nahfs, kad Deewa un wiinna dehta fwehts gars mums tizzigeem un atgreesigeem grehzi-neekeem pateesu leezibu dohd, ka muhsu Deews zaur Kristu mums irr schehligs, salihdsinatats Lehws. Schodeen un ribtu, arri wehl muhsu nahwes-gultâ un pastarâ teesâ tas muhs wehl eepreezinahs un apmeerinahs, ja mehs paklaufigi mahzeffi un pakkatdsinneji schim dahrgam pestitajam bubsttm bliufchl un

palikkufchi. Lai tad ikweens apnemmas no wiffas firds: »Es pee Jesus turrefchohs, kamehr schè wirs semmes buhschu; winnam allasch ustizzjohs, kamehr nahwè pestihts ktubschu; arr' kad nahwè aismigfchohs, es pee Jesus turrefchohs.« Amen.

Peekta Jesus runnaschana pee krusta:

»Man flahpst!«

Jahn. 19, 28, 29. Pehz to, kad Jesus sinnaja, ka jau wiffas leetas bija pabeigtas, ka tee raksti taptu peepilditi, winsch fazzija: »man flahpst!«! Tad tur weens trauks, pilns ar ettiki stahweja, un tee weenu swammi pildija ar ettiki, un to aplikke ar ihfapehm, un winnam fuedse pee muttes.

1. »Man flahpst!« — Schee bija tee wiffihfaki wahrdi, ko tas Kungs Jesus irr runnajs pee krusta; tomehr schee paschi ihfi wahrdi, ta ka tee zitti no winna wahrdecem pee krusta, mums daschas labbas mahzibas warr doht, kad meh's tohs apdohmigi apzerrejam. Lai pehz teem preezas mahzitaja Jahua stabsteem, runnjam papreeksch pahr tahm flahpehm, kas muhsu pestitajam bija, pee krusta-kohka pakahrtam. Tas gan ne bija brihnums, ka leelas flahpes winnu mohzija. Winsch jau waital ne ka 20 stundas weenadi bija zeetis, un ne weenu malzinu ne bija baudijis, un wiffu to laiku winsch ne-iseizjamas gruhtibas bij iszeetis. Lai ween dohmajam us to behdu pilnu nakti Geseamanes dahrsâ, ko winsch tas wiffufwehtakajs un wiffutaisnakajs pawaddija ar leelahm dwehfeles isbailehm, ta, ka winnam bija jaschehlojohs: draugi, manna dwehfele irr noskummufi lihds nahwei. Tur winnam tahdas firds fahpes bija, ka winsch arri ar karstahm luhgschanahm tahs fewim ne warreja atweeglinacht un affinalnus fweedrus fwihde. Lai dohmajam us to brihdi, kad winsch ar falaustu firdi no farveem mahzefkeem tappe aisrauts, ar warru fanemts un ta zauru nakti no weenas teefas us ohrtru waddihts. Schè nu pehz Kristus wahrdecem: (Luhf. 18, 31.) »Wifs tappe peepildihts, kas zaur teem praweescheem irr rakstih's no ta zilweka dehla;« nu winsch tappe nodoh'ts teem paganeem, tappe apmehdih'ts, islammah'ts un apsplaudih'ts, tee to schaute un nokahwe. Winnom pascham ar jehlu mugguru bija janefs tas smags krusta-kohks, kamehr winsch wait's ne spehje. Lai nu wehl pee ta apdohmajam, ka schè ne bija flikts zilweka behrs, bet pats Deewa dehls, kas eelsch sawas dshiwibas pehdigeem azzumirkteem pehz atspirgshanu kahroja. Pascha Deewa wiffumih'takajs dehls, pee ka Debbef's, tehwan lab's prah'ts bija, un kam winsch bija dewis wiffu warru debbefis un wirs semmes, tas bija taggad tahdâ buhschanâ, ka tas praweets Esaijas to bij papreeksch fluddinajis: (Es. 53, 3, 4.) Winnam ne bija ne kahds jaukums, flaitums un krahschnums, pa wiffam neewah'ts; no wisseem atstah'ts, pilns fahpu un wah'schu, winsch, kas ne ar uhdens-malzinu sawas flahpes warreja dsiffinacht, bet kam tee pawneedse ruhktu ettiki. Ak, Kungs Jesu, zil daschadas mohlas tu par mums grehzineekeem effi zeetis! — Woi tas, kas to pareisi apdohma, wehl pah'rleeku schehlofees pah'r sawahm dauds masakahm nestundahm, gruhtibahm un fahpehm, ko pats daschreis irr uswilzees.

»Pehz to, kad Jesus sinnaja, ka jau wiffas leetas bija pabeigtas, ka tee raksti taptu peepilditi,« ka winsch wiffu bij isdarrijs,

muh's grehzigus, bet atgreesigus zilwekus ar to swehtu un taisnu Deemu falihds-naht, »tad winsch fazzija: man flahpst!«

Muh'su pestitajs manija, ka winsch nu driht tapschoht ispestihts no wissahm mohkahn. Winna leels un gruhts pestichanas darbs bija pabeigts; to ruhku zeechanas bikkert winsch nu bij isdsehris lihds dibbinam; taggad winsch eepreezinajahs fawâ garrâ, ka wissas atgreesigas dwehseles ne pasuddihs, bet zaur winna uppureschyanu muhschigi taps isglahbtas.

2. Kâ tee waktineeki pee Jesus krusa-stabba winna leelas flahpes dsiffinaja? ar ko tee winnu dsirdinaja?

No zittem Jesus scho palihgu ne warreja fagaidih't un dabbuht, ne kâ ween no teem Neemeru karka-wihreem, kas tur wakri turreja. Gan kahda leela eepreezinachana buhtu bijusi teem behdigeem Jesus draugeem, kad tee, par atspirdsinaschanu fawa sirdsmihla mirdama drauga, labbaku dsehreenu winnam buhtu warrejuschî pasneegt. Bet ja tee arri zur pee winna wehl klah't buhtu bijuschî, tad tee waktineeki winneem ne buhtu to kahwuschî; jo ne weenam ne bija brihw, scheem krusâ fisteem zilwekeem tuwu klah't nahkt. Pee isweschanas to kaundarritaju us maitaschanas weetu tee mehdsjeja lihds nemt kahdu dsehreenu, prohti: etti'ki, samaisitu ar ruhk tahm mirreem. Eâ, pehz preezas mahzitaja Zahna stahsteem, tur Golgatâ, »kashds trauks pilns ar etti'ki stahweja, un tee swammi pildija ar etti'ki, aplikke to ar isfapehm, un Jesum sneedse pee mutes.« Esh' atkal tappe peepilditi Dahwida wahrdi (ds. 69, 22.), ko winsch, kâ paredsetajs, to nahkamu pestitaju leel fazzijht: »tee dohd man schulti ehst un etti'ki dsert, kad es gauschi biju noslahpis.« Eâ arri pascha Kristus wahrdi tappe peepilditi, ko winsch tanni salkas-zettordeenâs wehlâ wakkarâ bija fazzijis (Matt. 26, 29.): »no scha laika waitrs ne dserschu no scheem wihna-kohka augleem.« — Kahdu atspirgumu tahds ruhkes dsehreens muhsu pestitajam gan warreja doht! Tam wissunabbagam zilwekam waitrak un labbaks palihgs mirschanas stundâ warr buht, ne kâ muhsu Jesum bija. Eâ jau ilgi papreeksch tas praweets Esaijas to nahkamu pafaules pestitaju leel runnah't: (Es. 43, 24.) »Tu (grehzigs zilweks), tu man effi lizzis kalpoht zaur taweem greh'keem, tu effi man gruhtumu padarrijis ar taweem noseegumeem.«

Al kaut mehs grehzigî zilweki scho leelu Jesus mihlestibu pateizigi un ar atgreesigu prahtu arsihtu, ka winsch muhsu grehku pehz tahdu gruhtu nahwi irr mirris; ka winsch teescham pehz Esaijasu wahrdeem: (Es. 53, 5-6.) nesse muhsu sehrgas un uskrahwahs muhsu fahpes. Jesus irr muhsu pahrkahpschyanu pehz eewainoh'ts un muhsu apwainoschanu un grehku pehz sagrausts. Eâ soh'diba gulleja us winnu, ka mums no ta meers nahktu, un ka mehs zaur winna bruhzehm captu dseedinati. — Kaut mums dahrgt zaur Jesu arpestiteem zilwekeem arri flahptu pehz Deewa scheschlastibu; kaut mehs nu arri zaur ihstenu atgreeschanu dalku dabbutu pee Kristus affinaieem nopelneem; kaut mehs wiffi ilgotohs pehz to taisnibu, kas preeksch Deewa geld; kaut mehs ar to atgreesigu tehniku Dahwidu arri no wissas sirds un ar pateefibu fazzitu: (ds. 42, 3. 4.) manna dwehsele flahpst pehz Deemu, pehz to stipru dsihwu Deemu; kad nahkschu es turp, kad parah'dischohs preeksch Deewa waiga? — Tas

Deewabihjigs wihrs Qjabs rakstija: (nod. 7, 1—3.) Wol zilwekam naw karsch schè wirs semmes? Itt kà darbineeks (un zekawihrs) karstà puffdeenà ilgojahs peh; ehnu, un algadsis (nogurris no deenas darbeem) us sawu algu gaida; tà patt irr man dauds behdigi mehneschi nahkusch, un gruchtas naktis mannim irr peeschkirtas. Itt patt arri shehlojahs Ehraks: (nod. 40, 1.) »Eela gruchtiba irr ikkurram zilwekam nolikta un gruchtajs juhgs teem Uhdama behrneem uslikts, no mahtes meefahm lihds tai deenai, kad tee tohp semmè rakti, kas muhsu wissu mahte irraid; tur irr pee teem behdigas dohmas, firds bihsaschana, bailigas gaidischanas un tad (pee galla) mirschanas deena.« — Sreidsees, ak fristihrs zilweks, wehl kamehr tu spirgts un wessels schinni shehlastibas laikà dshwo, steidsees ar garrigahm flahpehm pee scho augstu widdutaju, fo Deews pats mums irr dewis (1 Kor. 1, 30.) »par gudribu, taifnibu un fwehtudarrischanu,« tad tu arri pajeeetigi tà, kà winsch, panessifi ar Deewam padohu prahu to, fo Deebbes-tehws tew usleek tawà muhschà; un paschà nahwes stundà tu tad arri, kà taws pestitajs, ar fwehtu meeru beigsi; tu tad arri lihgsmosees par sawu uswarrefchanu, taws wahrgoschanas laiks tad arri buhs pa gallam. Labbi tam, kas tad ar Apustulu Pawwisu ar pateesibu warr fazzihc: (2 Tim. 4, 7.) es labbu zihnischanu esnu zihnijs, es sawu tezzeschanu esnu pabeidjis, es tizzibu esnu turrejis lihds gallam. Kristus affinis un winna taifniba tad tewim pasemmigam atgreesigam grehzineekam buhs taws gresnums un tawi gohda swahrki, kas apsegs sawu grehku plikkumu. — Tad tu wairs garrigi ne istwihkfi, nedf isflahpfi, tad tu drohfschi un lihgsnigi ar sawu dahrgu pestitaju, mirdams, sawu garru tam shehligam Deebbes-tehwam warri pawehleht. Tad arri tu, laimigs wahrgulis, fahkfi baudihc tahdu labflahschanu pastahwigi (1 Kor. 2, 9.), fo ajs schè naw redsejusi, aufs naw dsirdejusi, un kas ne kahda zilweka firdi naw nahjis. Tad arri tu, shehtan zaur Jesu ar Deewu salihdsinathts, to labbumu un fwehtibu panahkfi, fo tas paredsetajs Zahnis sawà parahdischanas grahmatà (nod. 7, 16. 17.) irr usrakstijts pahr teem, kas shehtan tizzigi, atgreesigi un fwehtigi irr aisingahjusch: tee wairs ne iesalks un wairs ne istwihks, nei ta faule, nei kant kahds karstums tohs wairs speedihs; Deews noschahwehs wissas affaras no winnu azzim. — Deews! kà laimigi irr tee, kas jau kappà guldinati, kas tè behdas pabeidse, pilnigi atspirdsinati, bauda debbes lihgsnibu, meer' un leelu fwehtibu. Ja arr' es, Kungs, aiseeschu, kappà isduffehc no mohlahm, flausi, kad tew peesaulschu, kad pawehlohs tawahm rohlahm; gars tad, wahrgoht peekuffis, fauks kà tu, »nu nobeigts wiss!« Amen.

Sesta un septita Jesus runnaschana pee krusa:

»Tas irr peepildihts!« — »Tehws! es sawu garru nodohmu tawàs rohkàs!«

Zahu. 19, 30. Kad Jesus to ettiki bija nehmis, tad winsch fazzija: »tas irr peepildihts,« un to galwu nokahris, winsch to garru islaibe.

Luk. 23, 46. Jesus brehze ar flannigu balsi, un fazzija: »Tehws! es sawu garru nodohmu tawàs rohkàs,« un to fazzijis, winsch to dwehfeli islaibe.

»Tas irr peepildihts!« — Was gan wahrdu, tà kà pee mirrejeem, bet Jesus dauds ar teem bij isfazzijis. Winsch ar teem fazzija: nu wissu esnu padari

rijts, kas mannim pehz fawa Debbeſs-tehwa prahta un pehz tahm papreeſch fluddinaſchanam to praweefchu un zittu apgaiſmotu Deewa wihru par grehzineeku peſtiſchanu bija jadarra. Schee Jeſus wahrdi: »tas irr peepildihts« irr teefcham, ta fakloht, tas grunta-akmins muhfu kriſtigas tizzibas. Jeſus bija tas iſtens paſaulles peſtitajs, un atgreeſigu zilweku ſalihdſinatajs, kam bija nahkt, mekleht, kas paſubduſchi bija, mahziht Deewa prahtu un us ſcho ſawu tizzibu zeest un mirt; mums ne buhs wairs zittu peſtitaju gaidiht. Schee wahrdi; »nu wiſs pehz teem ſwehteem rakſteem irr peepildihts un iſdarrihts« ſcwee wahrdi irr tas enkurſs muhfu zerribas. Tas bija:

1. wahrds, no Jeſus runnahts us Debbeſs-tehwu.

»Kad Jeſus to ettiki bija haudijs, tad wiſch ſazzija: nu ſlawa Debbeſs-tehwam, mannas mohkas driht irr pabeigtas, un wiſſas atgreeſigas zilweku dwehſeles zaur tahm irr ſalihdſinatas ar to ſwehtu un taiſnu Deewu. Jeſus jau tanni wakkarã preeſch ſawahm zeefchanahm Geſſemanes dahrsã, kad wiſch to ſwehtu wakkarãdeenu bij eezehlis, ſazzija us Deewu: (Jahn. 17, 4.) Tehws! es tew eſmu pagohdinajis wiſs ſemmes, es to darbu (ſo tu man eſſi pawehlejis) eſmu padarrijis. Wiſch arri zittureiſi bija ſazzijis: (Jahn. 4, 34.) »Manna barriba irr, ka es to prahtu darru ta, kas manni irr ſuhtijis, un winna darbu padarru.« Kriſtus teefcham warreja ſazzihht ta, ka jau Dahwidſ to nahkamu paſaulles peſtitaju leel runnaht: (ſf. 40, 9.) »Man irr labs prahts, tawu labbu prahtu, mans Deews, padarriht, un tawa hauſliba irr mannã firſds dibbinã.« Scho peſtitajs arri gribbeja ſazzihht ar ſcheem wahrdeem: »tas irr peepildihts.«

Kas tad nu bija peepildihts? — Wiſſas praweefchu papreeſch-fluddinaſchanas. — Dahw. ſf. 69, 22. irr laſſami ſcwee wahrdi: Zee dohd man ſchulti chſt, un ettiki dſert, kad es gauſchi biju noſlahpis, un tas pee Jeſus arri ta notifke. Peepildihts tappe wiſs, ſo ſenn papreeſch bija rakſihts zaur Deewa apgaiſmoteem wihrreem. Jeſus Deewam paklauſiga dſihwoſchana, winna mohku pilna zeefchana wiſs ſemmes, wiina miſhligs, ſchehligs un palihdſigs prahts us zilwekeem. Uzzu=leezineeki weenteefigi leezina, ka wiſch apſahrt irr gahjis (kamehr tas ſawu mahzitaja ammatu walbija), mahzidams, labbudarribams un dſeedinadams. Pehz beigta mahziſchanas-laika wiſſas Jeſus gruhitibas ar dauds leelakahm mohlahm beidsahs, tas azzumirkliſ nu bija klahht, kurrã Jeſus tappe peſihts no ſawas gruhitas wahrgoſchanas; wiſch ſkannigi un lihgsmi ſauz: »nu irr wiſs peepildihts!« »Tehws, es ſawu garru nodohmu tawãs rohãas!«

Peepilbita un pabeigta bij arri wiſſu atgreeſigu grehzineeku peſtiſchana un ſalihdſinaſchana ar to ſwehtu un taiſnu Deewu. Tas leels uppuris par zilweku grehkeem no ta Deewa jehra, kas wiſſas paſaulles grehklus neſſe, bija Deewam atneſts; ta peſtiſchana no grehku ſohdibahm bija nopelnita un iſdarrita; nahwe, elle un wels bij uswarrehts. Ta, ka zaur weena zilweka (Abdama) grehku ta ſamaitaſchana un paſuddinaſchana irr nahkuffi pah wiſſeem zilwekeem, tapatt arridsan zaur weena (Jeſus) taiſnibu tahs dſihwiſas taiſnoſchana nahkt pah wiſſeem zilwekeem. Itin ka zaur weena zilweka nepaklauſichanu dauds irr darriti par grehzineekeem, tapatt arridsan zaur weena paklauſichanu dauds taps darriti par taiſneem. (Reem. 5, 18. 19.) Kas mums paſauligeem, un us labbu neſpehzigeem, un us launu gattaweem, bet us labbu pakuhreem zilwekeem, kas mums ne bij eeſpehzjams, to Deews patſ irr darrijis; (2 Kor. 5, 19.) jo Deews bija eekſch Kriſtus un ſalihdſinaja to paſauli ar ſew paſchu un ne peelihdſinaja teem (atgreeſigeem) zilwekeem winnu grehklus. Deews (p. 21.) ſawu wiſſumihlaku dehlu, kas no nekahdeem grehkeem naw ſinnajis, mums par labbu, itt ka par grehzineeku irr darrijis, ka mehſ zaur winnu taptu taiſnoti preeſch Deewa. Nr maſ wahrdu: wiſs nu irr peepildihts, kas bija ja=iſdarra zaur Jeſu Kriſtu, to peſtiſchanas darbu pabeigt. Tahdu peſtiſchanu ne kas zits ne warreja wiſs iſdarriht, ka ween tas no paſcha Deewa iſredſehts ſwehts un taiſus Jeſus, kas (Ebr. 7, 26.) bija »ſwehts, neno-

seedfigs, neapghahnts, afschirts no teem grehzineckeem, un augstaks pahrahm bebbesim, «
 kas bija Deewa wiffumishakajs dehls, pee ka tam labs prahts bija. Dahwida dseefmâ
 (49, 8. 9.) mehß laffam schohs wahrduß: »Ne weens warr sawu brahli atpestiht, nedß Deewu
 par to fallihdsinat; jo winna dwehfeles atpestifchana irr wiffai dahrga, ka tas japamett (ka to
 ne warr isdarriht) muhschigi.« Lai tad muhsu dwehfele teiz un slawe scho augstu uswarretaju
 un dwehfeles pestitaju ta: Mohkas laimigi tew beidsahs, meers tew nahwes nakti bij; tawß
 garß, Kungß, us Deewu steidsahs, faukdams: »waidi pabeigti!« Zehws, pehz beigtahm
 grühtahm mohlahm, es pawehlohs tawahm rohlahm. — Tä tu, weegli aismidßis, drohsch
 pee Deewa aishgahjis.

2. »Tas irr peepildihß!« Tä Kristus arridsan usfauz wiffuß behdi-
 guß, atgreefiguß grehzineekuß.

Schi Jesus usfaukschana: »tas irr peepildihß,« juhsu grehlu peedohschana un
 falihdsinaschana ar Deewu irr zaur winnu pilnigi nopelnita, irr wiffaem tizzigeem un atgre-
 figeem teescham kahda ceptreezinadama un apmeerinadama sinna. Stannigi tas mirdams pa-
 faules pestitajs to isfauze. Wianam wehl prahtâ nahze pee mirschanas wiffas ispestitas,
 apgaismotas un swehtitas dwehfeles, kas jau tizzigas bij palikufchas, un arri tash, kas us
 preekschu nahls no rihta un waklara puffes, no seemela un deenas-widduß puffes, no wiffahm
 pofaules mallahm, winnam, tam Deewa jehram (Zahn. parahd. gr. 5. 12.), kas tappe no-
 kauts, danest slawu, gohdu un pateifchenu muhschigi muhscham.

Ko tad schee Jesus wahrdi: »tas irr peepildihß« mums atgreefigeem Kristus
 mihtolajeem un zeenitajeem gribb fazzihß un mahziht? — Schee wahrdi muhs tizziguß Je-
 sus palikat-dsinnejus arri apstiprina, ka winsch wiffu isdarrijis, kas par muhsu pestifchenu
 un grehlu peedohschenu wajjadseja. Tee wahrdi arri muhs atgreefiguß un pallaufiguß
 Jesus mahzkeluß eedrohschina, ka til patt mums arri wairs schaubigeem ne buhs buht sawâ
 prahtâ, bet ka tas teescham teefs irr, arri mehß zaur Kristu warram pestiti kluht, ja mums
 ween Jesus garß un prahts irr: tad Kristus taifniba un nenoseedsiba mums nahls par lab-
 bu; tad arri mehß atgreefigi grehzineeki effam falihdsinati ar to swehtu un taifnu Deewu.
 Jo ta pestifchana (Ap. darb. gr. 4, 12.) naw zaur zittu ne weenu, nedß arridsan zits wahrds
 appalsch debbesß stary zilweekeem naw dohts, zaur to mehß warram muhschigi dshwoht,
 ka ween tas wahrds: Jesus Kristus. Tad nu naw ne kahda pasuddinaschana teem, kas
 pehz Kristus Jesus mahzibahm dshwo, un wairs ne staiga pehz meefas kahridahm, bet pehz
 Deewa un Kristus swehta garra. (Reem. 8, 1.) Tä mehß nu warram tizzeht, ka zilweks
 ween tohp taifnohts zaur dshwu tizzibu, bes haufstibas darbeem. — Dshwa tizziba eelßch
 Jesu Kristu no mums praffa arri, ka mehß pehz winna mahzibahm deewabihjigi, schißti
 un kaunigi, arri taifni dshwojam. Jo mehß arri muhsu bihelß (Zehf. 2, 26.) tohpam mah-
 ziti: »itt kâ ta meefa bes ta garra irr nomirrußi, tâpatt arri ta tizziba bes darbeem irr no-
 mirrußi,« jeb nedshwa. (Reem. 3, 24.) Mehß tohpam taifnoti bes nopelna, zaur to at-
 pestifchenu, kas zaur Kristu Jesu irr notikufi. (Ewes. 2, 8.) No schehlastibas mehß
 effam pestiti zaur to tizzibu, un tas ne no mums (ta naw muhsu taifniba, jo ar to mehß
 preeksch ta swehta nu taifna Deewa ne warram pastahweht), ta irr schehliga Deewa dah-
 wana. Ja juhs ween zil spehdami pehz Kristus garra un prahta dshwofeet, tad Je-
 sus juhs arri usfauz: es par jums wiffu efnu isdarrijis; »wifs irr peepildihß.«
 Kristus nenopelnita zeeschana, un bes wainas isleetas affinis paleek tizzigeem un atgreefigeem
 zilweekeem tas ihstus gresnumß un tee ihsteni gohda-swahrli, ar kam winni ween preeksch
 Deewa warr pastahweht, un debbesß labklahschanas mantineeki warr palikt. Mehß effam
 dahrgi atpirtli! (1 Kor. 6, 20.) tä lai nu arri gohdinajam sawu Deewu un mihtu Pestitaju
 muhsu meefâ un garrâ, kas tam Kungam peederr. »Wifs nu irr beigt!« tä Jesus mir-
 stohß waid' un uswarr grühtibas; pa gallam irr, kas fahpes darr, un baid. Winsch fauz:
 »wifs peepildihß!« — Tä beigfees arr', kas sirdi ehd un greesch; gals muhsu mohlahm
 buhs! Wehß waklars nahß, kad faule karsti speesch, arr' wehtra paleek kufß. Jo grühtakß
 tew buhs wehß mohkas, jo drihsal tew glahß Deewa rohkas; tad wifs irr beigt! Amen. 13.

Wrihw prikkeht, No Widsemmes General-gubhernementes puffes: Dr. C. F. Wapierky.